

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő:

dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
 és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A parlamenti pártokról.

Keserves igyekezettel hajszolunk föl minden szót, mely az agitatórius zsvajgás közepette komoly argumentumkép jöhet számba. Mert az ellentett álláspontot sem tartjuk annyira abszurdnak, hogy csupa éretlen és rosszhiszemű ember foglalhatná csak el. A kik komolyan gondolkodnak, komoly okok alapján is juthatnak arra az eredményre, melyre az agitátorok eleve helyezkedtek s csak utólag facsarják agyukat: ugyan mivel is argumentálhatnánk?

Mint pszichológiai magyarázata az obstrukciónak nagyon plauzibilis a szabadelvűpárt állandó uralmára való rámutatás. Az ellenzék el van keseredve, mert el van zárva előle a kilátás, hogy mint más parlamentekben, valaha többségre tevén szert, elvei mellett pozitív munkát is kifejthessen. Az egyik kormány megy, a másik jön s mindig ugyanaz az egy párt van mögötte, s az ellenzék reménytelenül, győzelem után is ott van, a hol volt. Mi más marad hátra számára, ha normális érvényesülésre sohasem számíthat, mint hogy rá-

veti magát az abnormális érvényesülés eszközére, az obstrukcióra? S csak természetes, hogy ha végképen jelentéktelenné válni nem akar, akkor ezt az egyetlen eszközt, hogy törekvéseinek érvényt szerezzen, ki nem bocsátja kezéből?

Elhagyjuk ez okoskodásból a ráfogásokat, a személyeskedéseket, a megalázó imputálásokat, melyekkel a szabadelvűpárt állandó kormányzását illetik. Ez már nem komoly beszéd, ha ezeket számbavennők, nem tulajdoníthatnók a vázolt okoskodásnak azt a sulyt, melyet tulajdonítani akarunk. Csakugyan, Tisza Kálmán megalapította a szabadelvűpártot és Tisza István háta mögött még mindig ugyanaz a párt áll és képviseli a többséget. S közben is, a legkülönbözőbb természetű kormányváltásokon keresztül is ez a párt maradt meg többségnek, néha azon az alapon, a melyen az előző kormány bukott, néha azon, a melyen az előző kormányt megbuktatták. Lelépő kormányférfiaink is mind — az egy Bánffy kivételével — ott maradtak a többségi pártban és szolgálták azt a politikát, a melyet maguk

nem csináltak. Parlamenti váltógazdaság nem volt és nincs is és a szabadelvűpárt állandó kormánypartisága csakugyan olyan szinezettű, mintha a kormányalakító hivatottságot monopolizálná.

De hát épen ezen fordul meg e körülmény mérlegelése, hogy a monopolizálásnak csak a szinezete van meg, lényegében és valójában az egy párt uralom nem kiváltság, hanem kényszerűség, mivel ha mind a mai napig bármikor megunná ezt a szerepét és át akarná adni másnak, nem volna ellenzék, melyre a kormányfeladatokat bízhatná. Tán a függetlenségi párt vállalta volna Tisza Kálmán fölváltását? Nem mi, ők maguk mondták és hangsúlyozták, hogy politikájuk egy távolabbi jövőnek az előkészítő munkája. De ez az előkészítő munka nem pótolja a folyó szükségletek munkáját s nem képzelhető nagyobb konsternáció, mint lett volna a függetlenségi párton bármikor a lefolyt harminchétf év alatt, ha a választásokon netalán többségük támadt volna.

Apponyi kicsi töredéke lett volna a fölváltó párt? Legnagyobb népszerűsége idejében sem állhatott volna a saját

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Chioggia.*)

Szegény halász szigetke
 A lagunák során,
 Egy virágszál se nyílik
 A házak udvarán.

Nincs földje, gyára, telke,
 S a napja perzselő, —
 De dús kincsekkel ér fel,
 Amije van: a nő.

Roskatag házsorok közt,
 Hol lépni félsz talán,
 Csodás rózsává feslik
 A rózsás esoda lány!

Oltári Madonnákul
 Mik örök éltűek,
 Titánok szent esetje
 Ot örökíti meg.

Ha bolygsz Itáliában
 Nagy alkotók nyomán
 S megbűvöl egy Madonna:
 Az chioggiai lány!

*

*) Ejtisd: Kiodza.

Van egy ház otthon, nálunk,
 Egy ház a sok között;
 Egy szöke szende lányka
 E házba költözött.

Ila élnének titánok,
 S kezük voln' isteni:
 Nem Chioggiába mennének
 Madonnát festeni!

Balla Miklós.

A táltosok.

Irta: Zöldi Márton.

Lapunk jogositott kiadása.

Roboska Palit nem lehetett rendes mértékkel bírálni. Nagy szélsőségek találkoztak benne. A legjobb gazda és a legnagyobb korhely volt egy személyben. Ez utóbbi tulajdonsága periodikusan lépett fel nála. Néha hónapokig színét se látta a koresmának. Aztán egyszerre hirtelen, impulzive jött rá a koresmázás. Bevette magát valahová koresmába, vendéglőbe, vagy csárdába s ki nem mozdult addig, amíg a pénzibe tartott. Ivott és itatott. Huzatta a nótáját rogyásig. Tele rakta az asztalt üvegekkel és gyertyákkal s kileste a legjobb alkalmat, hogy mindenestül felborithassa.

Aztán kezdte elülről.

Olyan felvér, félparaszt volt. Amellett élelmes kupec, ki ésszel járt a vásárra. Most is két gyönyörű almásztrkével allított be a koresmába. A korhely természete volt felül. Már másodnapja ivott. Csodásan győzte. A cimborák kidőltek mellőle, egy kettő kerekelt oldott. A téli nap korai estje már leszállt, mikor azon vette magát észre, hogy egyedül maradt. Még a cigányok is elkéredztek.

Roboska Pali mindenhez érzett kedvet, csak ahhoz nem, hogy haza menjen. Birtoka ugy 3 óra járásnyira fektűt a Kerekreten. Különbben agglegény volt. Nyugtalanul tekintgetett körül a tágas ivóban, melynek egyik sarokasztalánál három gányó kucorgott.

Gányónak arra mifelénk a feles dobánykertész nevezik. Van ebben az elnevezésben valami gunyos, kicsinylő vonatkozás. A szántóvető ember nem tekinti magával egyenrangúnak azt, aki nem arat, aki a nagy munkaidőben csak kocsozza a dobányt. Az — nézete szerint — csak olyan babra munka.

A három gányó aznap szállította be a dobányt. Meg is kapták a pénzüket s egy kis áldomást iddogaltak. Csak olyan szegé-

lában s végesvégig a politikája egyre kereste a kormányképességgel való ellentétet, mert ebben találta meg népszerűségét. Mindig olyan követelésekkel állott elő, melyek akkor teljesíthetetlenek voltak, s mikor a gyakorlatiságra megértek, előbb program eltulajdonításról panaszkodtak s aztán ellene fordultak a tulajdon követelésüknek, mert most már megint egy évtizeddel előre rugtattak, csak hogy a gyakorlati politika talaján meg ne vessék lábukat.

Ha tehát baj a szabadelvű uralom kizárólagossága, az okát ne keressék e párt önzésében, mert elvégre is mennél elvtelenebbnek mondják annak tagjait, annál közönyösebb volna rájuk nézve, hogy a szabadelvű, vagy más kormánypárt tagjai, hanem megtalálják az ellenzéki pártok mulasztásában, melyek sohasem fejlesztették programjukat azon a praktikus politikai alapon, mely őket gyakorlati alkotómunkára képessé tette volna. Ahol ilyen parlamenti váltógazdaság van, ott nem azért váltja föl egyik irány a másikat, mert az egyik nem ragaszkodik görcsösen a hatalomhoz, hanem mert van másik is, mely fölválthatja. Az angol pártok váltakozása, a francia töredékek más-más hatalmi csoportosulása azért olyan gyakori s egyben azért jár vele minden kabinetváltással, mert a politikai irányzatok mind gyakorlatiak s az átmenet az egyikből a másikba nem jelent nagyobb rázkódást. Akár whigek, akár toryk vannak többségben, Nagy-Britannia megmarad a maga mivoltában s a rendszerváltás csak azokra a kérdésekre hat ki, melyek abban az időben aktuálisak s az egyik így, a másik amúgy, de mind a ketten ugyanezeket a feladatokat oldják meg s mikor más

kérdések ismét más felfogást követelnek meg, megint csak itt van az a párt, mely e követelményeknek jobban tud megfelelni, mint amaz.

Nálunk azonban az ellenzék egyenes tagadása a kormánypolitikának. Jól értsük meg: nem az uralkodó kormánypolitikának, hanem egyáltalán minden kormánypolitikának. Ők nem másképp csinálnának valamit, hanem mást csinálnának. Egy párturalmi változás nálunk — legalább a vallott programok szerint — azt jelentené, hogy közjogi, közgazdasági és kulturális téren a mai alakulásból kő kövön nem maradna. A nemzeti politika, a hogy az ellenzéki programokon füst, semmiféle folytonossági alapot el nem ismer, az ő hitvallásuk következménye a gyökeres felforgatás volna, nem pedig a másképp való folytatás.

Hiszen tessék csak most egy pillantást vetni a szövetségelt ellenzékre. Miben tudnak találkozni? A személyi gyűlöletben s az ellenzék hatalmi érdekének általánosságában. Ha ma a szabadelvűpártnak eszébe jutna: én már eleget dolgoztam s odaát az urak most már szép számban és egyetértésben együtt vannak, hadd alakítsanak hát kormányt, — ugyan mihez fogna a kormányfeladatokkal megbízott ellenzék? Vagy az elveit vetné sutba s akkor becsapták a várakozást, vagy a feladatokat vetné sutba és gyakorolná a pusztá hatalmat, a hogy a gyermek játszik a kezébe adott szerszámmal. A legvalószínűbb azonban, hogy rögtön összemarakodnának, töredékekre hullanának s a megrokkant szabadelvűpárt akarva, akaratlan, kénytelen volna ismét a hatalomhoz „ragaszkodni.“

Ez az érv tehát, bármily súlyos-

nak látszik, visszafelé sül el. Az ellenzéki pártoknak nevelniök kellene magukat kormányképességre, nem pedig topogó türelmetlenséggel az obstrukció szurrogátumához ragaszkodni, mely megkiméli őket nagy fáradságtól és komoly politikai kitarástól. Lehetetlen volna a szabadelvű állandó párturalom, ha nem volna kényszerű. S az ellenzék Tisza Kálmán alatt és Tisza Kálmán után mindig csak kellemetlenkedni akart, de komoly kötelességeit éppen önmaga iránt csak megszegte. Nagyon kényelmes kifogás volt, hogy a kormány pressziója nyitgözi le a nemzet szabadságát, a rossz választási törvény állandósítja a szabadelvűpárt uralmát. Láthatták akárhányszor, hogy a kormány pressziója gyöngébb volt az övékénel és a fegyelemben vert szabadelvűpárt bomladozott és leolvadt majdnem minoritásra. Ami ismét egyesítette és a hatalmat ismét az ő kezébe tette, a megismerés volt, hogy nincs, aki utána következhetnék. Ha valóban olyan átkos a szabadelvű párturalom s valóban olyan életszükség a parlamenti váltógazdaság, ugye párturalom megtörésének sokkal hathatósabb módja az ellenzéki pártok nevelése és fejlesztése gyakorlati politikára, mint a megrontásra törekvés mérges nyilakkal, faltörő kosokkal, botránnyal és obstrukcióval.

Üdvözlő tavrak a kormányelnökhöz. A jelen politikai válság közepette az ország minden részéből megnyilatkozik a bizalom gróf Tisza István miniszterelnök iránt és egymást követik a lelkesebbnél lelkesebb hangú üdvözlő tavrak, melyekben feltétlen támogatásokról biztositják a polgárok, pártkörök, városok és megyék törvényhatóságai a miniszterelnököt. Magától értetődik, hogy vármegyénk részéről is számtalan üdvözlő megy gróf Tisza Istvánhoz, kihez

nyesen, egy-két litert mindegyik. Csak a hire kedvéért. A legtöbb pénzt Füstös Tamás kapta. Szorgalmas, takarékos gányó volt, aki kevés előleget szedett ki az uraságtól. Száznegyven forint ütötte a markát. Nagyon meg volt elégedve magával és a világi renddel.

Ugy egy óra mulva Roboskának megint akadtak cimborái. A cigányok ujfent előkerültek. Dubaj kedve szilajon kezdett lüktetni. Rendelte az italt nyakra-főre. Hangosság, vigasság töltötte be az ivót.

— Eb fél, kutya fél! — hangzott Roboska ajkairól. Majd megfizeti, aki reggelig alszik!

Koccintottak és ittak. Rendesen, szakadvást, mintha napszámba csinálnák. De ugy éjfél tájban Roboska Pali arra a szomorú fölfedezésre jutott, hogy elfogyott a pénze. Az apró is, a nagy is. Ugy látszik, nem hozott eleget. A mulató kedve pedig nagyobb volt, mint valaha. Ez nem jó dolog, ezen segíteni kell. Segített is; igazi korhelymódra. Odament a gányók asztalához:

— No atyafiak, ki akar kendtek közül lovat venni?

Füstös Tamás félénken szólalt meg:

— Én is vennék, mert éppen szándékom van.

— Nohát eladok két almássztrkét. Nézz meg kend. Különbet a nagyapja se látott. Hótiig elparádezhatsz vele!

Füstös Tamás megnézte a holdvilágnál a két remek almássztrkét. Semmi ivadéka nem volt lókupec, de azért felismerte, hogy helyes két jószág. Almában se látott szebbet.

— Mennyi pénze van? — kérdezte Roboska.

— Száznegyven forintom; hangzott a válasz.

— Tyűh, a rongyos miatyánkját a kóduš vitézségének, az kevés! Akkor nincs vásár!

— Már pedig nekem nincs több pénzem. Roboska kidüllesztette a mellét.

— Igazán nincs? — kérdezte gyanakodva.

— Mária uestese!

— Adja ide! Üsse meg a menykő!

Megkötötték az alkut. Füstös Tamás hazavitte a két almássztrkét, Roboska Pali pedig ott hagyta az árát. Mindez reggelig megtörtént minden baj nélkül.

A gányó-faluban nagy hire járt a Füstös Tamás két almássztrkéjének. Csodájára jártak. Bámulták és irigyelték.

— Igazi táltosok! — hangzott mindentünnen.

Maga Füstös Tamás is mélyen meg volt illetődve, valahányszor rájuk nézett. A feleségének a szeme is könnybe labadt.

— No apjuk — mondta elerzékenyülten — megszánta kigyelmedet az Isten.

Nem is lett volna semmi baj, ha egy incidens közbe nem jön. Az incidens az volt, hogy az uradalmi berlő, Gajlás nagyságos ur, meglátta a két sztrkét és azt kérdezte Füstös Tamástól, hogy eladók-e?

— Nem ugy vettem, hogy tulajdak rajtuk

— Pedig én megvenném. Jó áron venném meg.

— Hászén nem mondom, hogy éppen — Gajlás uram nem hagyta kibeszélui.

— Ide hallgasson Füstös Tamás: adok értük két igás lovat s tetejébe ötszáz forintot. Se többet, se kevesebbet. Holnapig meggondolhatja. Aludjék rá egyet.

mindenkor őszinte ragaszkodással viseltett e vármegye közönsége. Az egyes nagyközsegekben, ugyszintén a választókerületek centrumaiban ujjaalakul a helyi szabadelvű párt s mindentűt a leglelkesebb tüntetés nyilatkozik meg gróf Tisza István személye iránt. Legutóbb vármegyénk részéről a következő üdvözlő táviratok küldettek Podmaniczky Frigyes báróhoz, mint az országgyűlési szabadelvűpárt elnökéhez Ujverbászról:

„A nemzeti akarat alkotmányos kifejezője, a többséget törvényesen képviselő szabadelvűpárt bár rendkívüli, de jogos és igazolt eljárását a kerényi választókerület szabadelvűpártja mai napon tartott közgyűlésében osztatlan helyesléssel és örömmel vette tudomásul. A párt egyhangu határozata folytán újból szeretettel üdvözljük Nagyméltóságodat s további lelkes támogatásunkról biztosítjuk a bölcs vezetése alatt álló hazafias többséget. Heinz Albert elnök, Zsupauszky Milivoj jegyző.“

Podmaniczky Frigyes báró a következő táviratban válaszolt: „Alkotmányunk megmentése érdekében a kisebbség terrorizmusával szemben szükségből követett eljárásunk helyeslése országszerte spontan nyilatkozik meg. Örülünk, hogy kerényi elvtársainkat is azok közt üdvözölhetjük, kik súlyos körülmények között is hűséggel ragaszkodnak zászlónkhoz. Erőt meritünk hazafias buzdításukból. Podmaniczky.“

Ujvidékről a következő üdvözlő távirat érkezett Podmaniczky báróhoz: „Nagyméltóságod elnöklése alatt álló szabadelvűpárt a többség jogos akaratát férfiasan érvényesítette. Fogadja azért igaz tiszteletünket és hazafias üdvözlésünket. Az ujvidéki szabadelvűpárt elnöksége nevében Szlavay János pártelnök.“

Podmaniczky Frigyes báró erre így felelt: „Üdvözlésüket a legszívélyesebben viszonzozzuk. Igen örülök, hogy az ottani pártelnökség elismeréssel adózik a parlamenti anarchia által reánk kényszerített eljárásunkért. Podmaniczky.“

A verbász-kulai választókerület szabadelvű pártjának végrehajtó bizottsága csütörtök délelőtt Kulán látogatott értekezletet tartott, melyen elhatározta, hogy f. hó 29. én Ujverbászon nagy pártgyűlést tart, amelyből

üdvözlő a kormányt, az orsz. szabadelvű párt elnökségét és báró Vojnits István orszgy. képviselőt. A pártgyűlés főcélja a választókat felvilágosítani az országgyűlés kisebbségének terrorizmusáról és szervezkedés az esetleg bekövetkező képviselőválasztásra. Az egész kerületben lelkes hangulat uralkodik a kormány iránt és báró Vojnits Istvánért. A pártgyűlés fényes demonstráció lesz a kormány mellett. A pártgyűlés a következő sürgönyt küldötte Vojnits István bárónak: „Méltóságos báró Vojnits István országgyűlési képviselő urnak Budapest, szabadelvűpárti klub. Édes magyar hazánk üdvére és boldogságára elért fényes sikerhez fogadja Méltóságod az överbázi szabadelvű párt nevében törhetlen ragaszkodásunk és a legmélyebb tiszteletünk kifejezését. Isten éltesse szeretett képviselőket édes hazánk, a közügy és a kerületünk javára s mindnyájunk áldására. Éljen a haza! Éljen gróf Tisza István miniszterelnök ur! Hazafias üdvözléssel Leszkovác Miletá, szabadelvűpárti elnök.“

A főispánok fizetése. A jövő esztendőre szóló költségvetés szerint a főispánoknak nagyobb fizetéstük lesz. Ami a nagyobb fizetést illeti, az 1904. évi első törvényeknek folyománya, pótlék cím, mert — miként a többi állami tisztviselő — a főispánok is jogot formálhatnak a nagyobb fizetésre. Ugyanis a főispánokat épen úgy megilleti a nagyobb lakáspénz, mint a miniszteri tanácsosokat. A főispánok fizetése eddig a megyék lakosságának megfelelően 8—10 ezer korona volt s a többségben azok voltak, akiknek csak nyolcezer korona jutott. A jövő esztendőttől kezdve a főispánok fizetése háromféle lesz. Az egyik 9600, a másik 10.000, a harmadik pedig 11.600 koronát kap. Szálláspénzük eddig kivétel nélkül 1200 korona volt, a jövőben azonban egyik-másik 1400 korona lesz. Pótlékot a múlt időkben négy főispán kapott 12000 korona értékben, ezentul ilyen pótlékot is kapnak, de csak 400—400 koronát.

A sorozás előkészítése. Az 1905. évi ujoneállitáson az 1884., 1883. és 1882. ben született ifjak állanak a sorozó bizottság elé. A sorozásra kötelesek az összeírású jegyzékben levő felvétel végett külön szóbeli, vagy írásbeli felhívás nélkül is december hó végéig

büntetés terhe alatt kötelesek személyesen vagy írásban jelentkezni a katonai ügyosztálynál. A sorshuzást 1905. évi január hó közepén tartják meg. Az összeírt hadköteleseknek nem szükséges személyesen megjelenni. Akik a családfentartó címen a két hónapi szolgálatot, illetve a póttartalékba helyezést kérik, minden év február és január havában, legkésőbb azonban a sorozás napján írásban kérelmezhetik.

A közigazgatás egyszerűsítéséért. A belügyminiszter elvi jelentőségű határozatot hozott most legújabb körrendeletében, melyet a közigazgatási hatóságokhoz intézett. A felebbezesek, vagy felfolyamodások elbírálási jogáról intézkedik a körrendelet. A törvényes eljárás ugyanis az, hogy mindig az első fokban eljár a közigazgatási hatósághoz adandók be a felebbezesek. Nem volt azonban eldöntve az a kérdés, hogy a felsőbb, másod, vagy harmadfokú fórum hivatott-e felebbezés alaki helyességének elbírálására. A miniszter most kimondja, hogy a felsőbb hatóságok a felebbezés e részével nem foglalkozhatnak, csak anyagi oldaláról tárgyalhatják a hozzájuk felterjesztett felebbezéseket.

Bizottsági tagválasztások.

A szövetség városi és haladó párt az egész vonalon erőteljesen megindította a választási akciót, még pedig azon elvek alapján, amelyeket lapunk egyik múlt számában részletesen kifejtettünk. Sulypontja ennek a programnak békét, rendet teremteni, életképessé tenni a törvényhatósági bizottságot harmónikus működésre olyan komoly férfiak bevonása által, akik a közgyűlési tereből a politikailag való szervezkedést ki akarják zárni s akik nem exkluzivitással, hanem egymás közös megértésével akarják kormányozni és kormányoztatni a várost.

A függetlenségi politikai jelszó alatt szervezkedett párt erre a programra legutóbb megjegyzéseket tett. Mi a függetlenségi párttal szívesen fel-

Azzal odébb állott. Füstös Tamás azon az éjszaka nem aludt egy mákszemnyit. Nyugtalanul hanykolódott az ágyon. Mérlegelte az állapotát. Két ló, meg ötszáz forint!... Mi ez? Hiszen akkor ötszáz forint ingyen marad a kezében. Egészen ingyen... Olyan ingyen, mintha lopta volna... Mert hát egész évi keserves munka után se jár ötszáz forint egy gányónak, még akkor se, ha megszokad a munkában... Ez nem istenes dolog... Ha kevesebbet ígértek volna, a legboldogabb ember lett volna. De így! Nem tudta a lelkére venni.

A skrupulusok egyre határozottabb alakot öltöttek. A szegény gányó a létért való küzdelemben csak azokat az eszközöket ismerte, amelyekhez verejték fűződik. Még a fogai is vacogtak arra a gondolatra, hogy ő minden veszély, fáradság s munka nélkül ötszáz forintot zsebeljen be. Nem lehet azon Isten áldása...

Azután bíráltni kezdte azokat a körülményeket, amelyek között a két almászlúrkéhez jutott. Részeg, korbély embertől vette. Olyantól, aki elitta az esztét. Megvallotta magának, hogy ez bizony csunya,

alattomos dolog. Ilyet jóra való embernek nem is szabadna tenni, Ezért még a csendbirtos is felelősségre vonhatja...

Hajnaltól közölte aggályait a feleségével, ki szintén kevés megnyugtató momentumot látott az ötszáz forint nyereségében.

— Sok pénz az. Ami igaz, az igaz — mondotta buslakodva.

Füstös Tamás pedig fölugrott az ágyból s föl pattant az egyik lóra.

A másikat úgy vezette kötőféken. Nyargalt velük egyenesen Kerekretra, Roboska Pál uramhoz. Ott találta az udvaron munkában. Éppen disznót ölt.

— Mi jót hozott? — kérdezte Roboska.

— Hát tetszik tudni, én vagyok az az ember, aki azt a két almászlúrkét vette kigyelmedtől.

Az ám, látom, kend az. Jó két lovat kapott, annyit mondhatok.

Füstös Tamás a fejét vakarta.

— Az a baj éppen, — kinlódott a szóval — nagyon is jó.

— A' nem olyan baj — nyugtatta Roboska.

— De mégis. Nagyon olcsón vettem, tulságosan olcsón... Azt gondoltam tehát...

— Mit gondolt?

— Hogy visszaadnám...

— Micsoda?

— Mert hát megkövetem szépen, talán, ha nem sérteném meg, mert nem is szándékom, a tekintetes ur, mintha egy kicsit többet ivott volna akkor, mint amennyit a természete megbír...

Roboska haragosan, büszkén kapta bátra a fejét.

— Ejnye, ebadta rongyos gányója! Még azt meri mondani, hogy részeg voltam! Részeg volt ám a nagyapja! Kitakarodjék az udvaromból a lovaival, mert ebmódon bányatom ki!

Füstös Tamás alázatoskodott.

— Hát hiszen nem úgy gondoltam éppen...

— Jó, jó, csak menjen Isten birével! Azaz megálljon, vigye baza ezt a két burkát a feleségének. Mondja, hogy Roboska Pál küldi. Jobbat a nagyapja se evett! Isten áldja meg!

vennénk a hirlapi harcot is s nagyon könnyű lenne bizonyítanunk, hogy a szövetkezett városi és haladó párt felfogásának helyességét megdönteni, sőt azon rést ütni sem volt képes. Mély sajnálatunkra azonban ilyen hirlapi polemiaiba nem bocsájtkozhatunk, mert a függetlenségi párt organuma a közügyek pertraktálásánál olyan hangot használ, amely elveszi a kedvünket attól, hogy irás vitába elegyedjünk.

Majd a tettek mezején próbálunk bizonyosságot tenni arról, miszerint a város lakossága nincs még annyira megmérgevezve, hogy a politikai paroxizmust a város termeibe be engedje vinni.

Az a hirlapi tónus, mely az ellentáborban lábra kapott, valóságos politikai őrzöngés s minden komoly polgárnak szent kötelessége teljes erejével oda törekedni, hogy e legujabb tónus, amely úgy látszik az ellenpártnál elvív akarja magát kinőni, lokalizáltassék. Ám virágozzék ott, ahol eddig is virágozott, de közéletünknek felfordítását jelentené az, ha ez a hang, ez a modor, ez a felfogás tért hódítana, sőt a városi közgyűlési terembe is bejutna.

Azon magatartás után, melyet a függetlenségi párt organuma követ, csakis azt lehet következtetnünk, hogy a függetlenségi politikai párt és annak jelöltjei a pártoskodás politikai terrorizmusát akarják a közgyűlés termébe bevinni s ott egy függetlenségi párti despotiát teremteni, amely despotizmus előtt csakis az a tisztességes, ami a függetlenségi párt politikai hitvallása s aki ezt nem vallja, az gazemberség.

Mi azt hisszük, hogy a komoly emberek ereje és befolyása még nem ernyedtt annyira, hogy ily szomorú állapotok bekövetkeztét meg ne tudnák akadályozni.

Erősen meg van mérgevezve az egész ország közléte, ez a mérég nálunk is napról napra végzi szomorú munkáját, de talán annyira még se hatalmasodott el, hogy közéletünk szervezetét tönkre tegye.

A városi pártnak és haladó pártnak szövetkezése tehát nem politikai természetű, hanem erkölcsi jogosultsága és szükségessége éppen abban fekszik, hogy ennek a politikai terrorizmusnak gátat vessen. Hogy tiszteletet szerezzen a közgyűlési teremben mindenféle véleménynek, hogy módot nyújtson minden társadalmi osztály és réteg kívánságai érvényesülésének s hogy a sokféle jogos érdek harmoniája legyen az a lelkesítő és összetartó kapocs, ami a törvényhatósági bizottság tagjait a közös célban egyesíti. A városi és haladó párt szövetkezése tehát nem támadó jellegű, sőt ellenkezőleg egy a politikai elfo-

gultság által intézett támadás visszaverésére vált szükségessé. Felhívunk minden komoly embert, aki a város érdekét szíven viseli, legyen segítségére a szövetkezett pártoknak abban az irányban, hogy a politikai türelmetlenség a város ügyeinek intézésénél lábra ne kaphasson, hanem ott egymás kölcsönös tisztelete és megbecsülése legyen a vezérlő elv.

Ilyen felfogással azután nem szükséges a bizottsági tagságra valóságnál a politikai pártállást kutatni. Végtelenül fájlaljuk, hogy a zombori függetlenségi párt az ő organumában annyira elragadja magát, hogy ezeket kénytelenek voltunk elmondani.

Hirlapi polemiait tehát többet nem folytatunk, hanem majd ott leszünk ahol dönteni fognak a felett, vajjon a függetlenségi politikai párt vezesse-e ezt a várost, vagy pedig azok, akik a város termében nem politikát, hanem békeséget és egyetértést akarnak.

Pártgyűlések.

— Kiküldött tudósítónktól. —

A közlegő városi bizottsági tag választások élénk hullámozásban tartják a kedélyeket. Az összes szervezett pártok erős agitációt fejtenek ki pártjuk érdekében, úgy hogy előreláthatólag erős küzdelem lesz a pártok között, ha majd beköszönt a választás napja. A függetlenségi párt már hetek óta korteskedik és a legnagyobb szenvedélyességgel hirdeti uton utfélen a biztos győzelmet. Nézetünk szerint azonban az az idő előtti ágaskodás alighanem a medve bőrére előre megivott pohár lesz és a maga alatt oly biztos talajt érző függetlenségi párt még hatalmas vereséggel fog majd visszavonulni. A csalhatatlan előjelek ez idő szerint legalább ilyen kilátásokkal kecsegtetik az ellenpártot. A vasárnap délelőtti kétségtelen bizonyítéka volt annak, hogy a harcedzett régi pártok éppen olyan erővel és lelkesedéssel bontottak zászlót ez idő szerint mint a multakban.

A szövetkezett városi és haladó párt, mely sarkalatos programponjtául, ellentétben a függetlenségi párttal, az országos politikát a város közgyűlési termében mellőzni akarja és csakis a város érdekeiért fog mindenkoron sikra szállni, az összes városrészekben pártgyűlést tartott. A pártgyűlések minden kerületben impozánsan folytak le. A választók hatalmas számmal gyűltek egybe és lelkesen tömörültek a régi viharedzett lobogó köré. Mindazok előtt, akik pártatlan szemlélői voltak úgy az ellenpárt, mint pedig a városi párt és haladó párt nyilvános szervekedésének, az első pillanatban is szembeötlött, hogy mennyivel hatalmasabb

erőben és lelkesedésben egyaránt az utóbbi az ellenpártnál. Mindazok, akik a városi és haladó párt vasárnapi pártgyűlésén megjelentek, nagyobb részben a városi közügyek rég kipróbált vezéremerei voltak, akik már régi idők óta birják a város többségének bizalmát s kiknek szava mindenkor súlylyal birt a közgyűlés termében.

Az egyes kerületekben minden hűhő nélkül komoly tanácskozás közepette jelölte ki a szövetkezett párt azokat a férfiakat, kiket a törvényhatósági bizottság tagjaiul óhajt és ezek a jelöléseket általános megnyugvással fogadták mindenütt. A városi és haladó párt tömör falánxba sorakozott vasárnap s alig hihető, hogy az ellentábor gránátjai abban a legesekélyebb kárt tegyék.

Az egyes pártgyűlésekről kiküldött tudósítónk a következőkben referál:

A felsővárosban vasárnap d. e. 11 órakor tartotta az egyesült városi és haladó párt jelölő konferenciáját a Holpert-féle vendéglőben. A pártgyűlésen hatalmas számban jelentek meg a választó polgárok. A pártgyűlést 11 órakor dr. Balogh Ernő lapunk főszerkesztője nyitotta meg s röviden vázolta a párt programját, felhívta az egybegyűlt választókat, hogy elnököt válasszanak. A megjelentek egyhangulag Veszelovszky Péter földbirtokost választották meg elnöknek.

Az elnök megválasztása után kijelölte az értekezlet a párt felsővárosi végrehajtó bizottságát s ennek megtörténtével megejtette a jelöléseket.

Jelölve lettek: Bittermann Nándor, Pribil Ernő, Kováts József, Ugri Mihály, Budimcsévits István. Vezetőférfiak e kerületben: Veszelovszky Péter, dr. Czeizel Lajos, Zsulyevits Ernő.

A belvárosban tegnap délután volt a jelölő pártgyűlés.

Jelöltettek: Kupuszarevits Lyubomir, Gozdu Elek, Barány Zsiga, Kozma László. A párt vezetőférfiai e kerületben Falcione Gusztáv és dr. Bikár Nenád.

A Szelenesében vasárnap a következő jelölések történtek: Gräff Nikáz, Veszelovszky Ferenc, ifj. Bosnyák József, Rác Soma, Vukicsévits Péter, Kovacsits Uros. A párt vezetőférfiai e kerületben dr. Lallosevits Janos és Kozma László.

A Cservenka városrészben jelöltettek: dr. Bugarszky Koszta, dr. Bikár Voin, Szimendits Száva, Kovacsics Radivoj, Konyovits Mladen. A párt vezetőférfiai e kerületben Sztrilich Zsigmond és dr. Bugarszky Koszta.

A Bánát városrészben jelöltettek: Pekánovits András, Rados Márkó, Kalmár Pál, Blagojevits Janos, Karakásevits Milivoj. Vezetőférfiak e városrészben dr. Konyovits Dávid és dr. Thurszky Zsigmond.

† Majorosy János.

Alig némultak el a gyászok hangjai, melyekkel egyházmegyénk főpásztora emlékének adóztunk: ismét egy szomorú hír borítja gyászba a kalocsai érseki megye katolikus közönségét, midőn az egyházmegye jelenlegi fejét, Majorosy János felszentelt püspököt, káptalani helynököt ragadta el a

halál. Halálát méltán gyászolja az egyházmegye, hiszen az utolsó évtizedek az egyházmegye történetében elválaszthatatlanul vannak összekötve Majorosy János nevével, ki negyven esztendőt töltött az érsekség igazgatásának munkájában. Ezen idő alatt, sokszor tagadhatatlanul nehéz viszonyok között, ő minden erővel arra törekedett, hogy a hitélet fejlődjék, a tanügy virágozzék, a fegyelem csorbát ne szenvedjen, a keresztény elvek minél inkább uralomra jussanak a társadalomban.

Ezt a célt szolgálta atyai intelmeivel abban az időben, midőn mint a kalocsai érsek segédpüspöke bérmautjain bejárta az egyházmegye minden községét; ezen magasztos cél elérésére pártolta a társadalmi egyesületeket és a keresztény sajtót. Az egyházmegyében levő keresztény újságokat bajaikban nem csupán buzdította, hanem nem késelt anyagi áldozatot sem hozni érdekükben.

A politikában bátran, megalkuvás nélkül szolgálta a keresztény irányzatot; a képviselőválasztásokra sem restellett elmenni és leszavazni. Hazafias gondolkozását legjobban jellemzi azon eset, midőn egy jegyző németül üdvözölte, a boldogult püspök kifakadt ezen eljárás ellen.

Akik közéről ismerték, tudták róla, hogy ugyanis mint főpásztor, ugyanis mint ember a megtestesült pontosság és kötelesség volt; mindenben nagy határozottság jellemezte. És hogy azon szigorú, tekintélyt parancsoló külső alatt érző szív lakozott, azt legfényesebben bizonyítja hátrahagyott végrendelete, melyben számos alapítványa sorakozik azok mellé, amiket már életében tett. Ezen alapítvány éremlé maradánoobb emléket fog képezni az elköltözött nagy szellemének.

Ilyen szellem elköltözése kimondhatatlan veszteség az egyházmegyére. Különösen a mostani nehéz viszonyok között, midőn Magyarországon a katolikus egyház helyzete súlyos és sok kérdés vár még megoldásra, mikor közállapotainkban a felfordulás veszélye fenyeget: kétszeresen szükségünk volna a hitűség és hazafiaság olyan fel-emelő példájára, amilyen volt Majorosy János élete. Legyen meg azonban az Isten akarat! Sirjához a kegyelet és hála fog elzárandokolni és hirdetni fogja jó szívét, mely Krisztusi szeretettel volt eltelve, nagy lelkét, melyet a hitnek ereje dicsőített meg.

Az elhunyt főpásztor életrajzi adatai következők: Született 1831. július 10-én Al Debrőn (Heves m.) középiskolai tanulmányait elvégezvén, a papi pályára lépett és teológiai tanulmányait a bécsi egyetemen végezte. 1855. július 22-én pappá szenteltetett és mint kaplan Sztanisicon (Bacs m.) működött 3 évig. 1858-ban az érseki irodába helyezték át iktatónak, hol pár év múlva titkár, majd 1869-ben tiszteletbeli kanonok és érseki irodaigazgató. 1875-ben pedig b. e. Haynald Lajos oldalkanonok-jává nevezte ki. 1880-ban ösztöne házi praelatusa, 1885-ben pedig tinnai felszentelt püspök lett. 1891-től kezdve mint érseki helynök vett részt az egyházmegye kormányzásában, melynek minden egyes faluját bejárta a bérálás alkalmával s így az érseki megyének ő volt legalaposabb ismerője; 1903-ban nagyprépost lett, majd b. e. Császka György érsek halála után a kalocsai főkapitán helynökévé választotta.

A boldogult főpap az utolsó évekig vas egészségnek örvendett és hetvenéves korában

is mindenki csodálta még ruganyosságát és viruló egészségét. Két év előtt azonban tüdőgyulladásba esett, mely nagyon aláásta életerejét és midőn alig egy hete újból megtámadta ezen betegség, szervezete már nem tudott ellenállni. Még betegsége elején a szentségekhez járult és pár napi Isten akaratában megnyugvó szenvedés után szombaton f. hó 26-án reggel 6 óra előtt kiszendvedt. Temetése óriási részvét mellett tegnap ment végbe.

H i r e k.

Kinevezés. Bedics György szabadkai kir. adóhivatali gyakornokot a pénzügyminiszter az orsovai adóhivatalhoz ideiglenes minőségben adóhivatali nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi ítéltábla elnöke dr. Sánta Béla járásbírói díjtalan joggyakornokot a vezetése alatt álló ítéltábla kertületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Dmke közgyűlése. A Dmke december 8-án Temesvárott közgyűlést tart. Bácsmegyét ezen a közgyűlésen Latinovits Pal főispán, báró Vojnits István és Piukovich József országgyűlési képviselők fogják képviselni.

A zentai tisztújítás. Zentán a jövő hóban lesz a városi tisztújítás. A pályázatok közül a polgármesteri állásra a következők pályáztak: Dudás Lajos eddigi polgármester, Szárics Géza h. polgármester, Szilágyi Lajos nagybecskereki törvénysz. bír. és Keceli Mézaros Géza ügyvéd. A főügyészi állásra pedig dr. Keceli Mézaros Géza, dr. Flesch Miksa és dr. Bárdos Lipót. Dr. Lovász Andor megmaradt ügyésznek és így csupán a főügyészi állás betöltésénél lesz nagyobb mérkőzés.

A magyar nőegylet a szegény gyermekekért. A zombori jótékony magyar nőegylet mint minden évben, úgy ez idén is gondoskodott a szegény gyermekekről és ellátta őket a téli nehéz napokra jó meleg rubával és labbelivel. Nemesszívű hölgyeink vasárnap délután adták át a boldog gyermekeknek az adományokat. Ez alkalomra a főgimnázium tornatermében gyülekezett a nőegylet választmánya élen id. Mihályi Jánosné elnökkel és ott a választmány hölgytagjai személyesen adták át a gyermekeknek az ajándékokat. Összesen 143 szegény gyermek lett felruháva.

A zombori szabad liceum egyesületének 1904—1905-re szóló programja. I. A szabad liceum egyesület elhatározta, hogy a tél folyamán három kurzust tart. Az első kurzust a városi házban tartjuk, ahol 10—12 előadásban történeti, szépművészeti, nevelési és társadalombölcseleti tárgyak kerülnek megbeszélésre. Ezen előadások tartására felkerestek Fesztly Árpád festőművész, Pekár Gyula író, dr. Alexander Bernát egyetemi tanár, Nyáry Sándor az országos képtár őre, urak Budapestről; dr. Balogh Ernő, dr. Lallosevits János, Gózsdu Elek, dr. Kabos Márton, Trencseny Karoly, Megyesi Ferenc, Racz Soma urak Zomborból. Ebben a ciklusban zenei előadások is lesznek, melyek előadói között szerepelnek Antonio Bossa kamarazeneés, Csavojác János hegedűművész stb. — II. A második kurzus feladata lesz: Az elbeszélő irodalom irányai, előadja Gózsdu Elek, a kereskedelmi iskola termében. Az egyes előadások hétről-hétre közre fognak tételni. — A kereskedelmi ismereteket terjesztő gyakorlati tanfolyamot az idén is megtartjuk, előadásra kerít: 1. Kereskedelmi ügyvitel. Kereskedelmi levelezés, irodai munkálatok és a kereskedelem technikájának rövid ismertetése. 2. Gyakorlati kereskedelmi ügyvitel. Előadó Novákovits Izidor felső kereskedelmi iskolai tanár. 3. Árúisme. Előadó Krump Vilmos felső kereskedelmi iskolai tanár.

Karácsonyfa ünnepély. A zombori jótékony magyar nőegylet szombaton karácsonyfa ünnepélyt rendez a városi házban. Az ünnepély hasonló lesz a fővárosban rendezett jótékony bazárokhöz. Józsvivű hölgyeink, akik mindenkor készség-

gel segítenek a szegényeknek és fáradoznak érdekükben, szebbnél szebb kézimunkákat fognak árúsítani olcsó pénzért. Természetesen a kézimunkák mellett kapható lesz olyan dolog is, mely főként kedvre deríti az embert, hogy kétszeresen áldozék a jótékony ünnepély oltárán. Lesz tea, cognac, no meg talán pezsgő is s ha még hozzá megszólal a cigány is, nem kell kétségbeesni a deficit fölött. A csinos ünnepély este 8 órakor kezdődik. Amolyan zsúrféle lesz az egész, ahová a rendező társaságbeli öltözetben mehet el mindenki. S miután a zsurok rendesen táncra végződnek, úgy itt is minden előkészület meg van arra téve. Amint a bangulat meg lesz, rázendít a cigány a csárdásra és meg lesz a tánc. Tessék tehát úgy a hölgyeknek, mint pedig a fiataloknak erre előkészülni. A nőegylet az ünnepélyre vonatkozólag a következő falragaszt bocsájtotta ki: A zombori jótékony Magyar Nőegylet saját pénztára javára 1904. évi december 3-án, szombaton a városi házban disztermében kézimunka, tea- és sütemény elárúsítással egybekötött karácsonyfa ünnepélyt rendez, melyre a nagyközönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidij egy korona személyenként. Külön meghívók nem bocsátatnak ki. Hideg ételek és italokról Knippl Gáspár gondoskodik. Jegyek este a pénztárnál válthatók.

Előadások az amatőrök számára. Krump Vilmos tanár holnap d. u. 5 órakor tartja folytatólagos előadását az amatőr fényképezés számára a felső kereskedelmi iskola kísérleti termében. Ez alkalommal a pigment eljárásról fog beszélni, mely eljárás egyik legérdekesebb ágát képezi a fotografálás művészetének. Felhívjuk tehát az amatőrök figyelmét ezen szórakoztató előadásra, mely ingyenes és minden érdeklődőnek szól.

Jótékony. Monostorszegi levelezők írja: Nagyasszonyunk, boldog emléktű Erzsébet királyné névnapját a jótékony és az emberszeretet napjává avatta a hazafini kegyelet. Monostorszegen Wamoscher Nándor és családja gondoskodása folytán minden évben Erzsébet napkor a szokott ünnepélyesség mellett 30 szegéysorsu iskolás gyermek részvételével ünnepel.

A bojkottált magyarság. Szenttamásról írják: Most tartották meg Szenttamásban a képviselőtestületi ülést, a melynek egy második községi orvost és aljegyzőt kellett választania. Régi idők óta főnállott az a gyakorlat, hogy ezeket az állásokat magyar emberrel töltötték be, nevezetesen az egyik orvos és az aljegyző magyar, a jegyző és a másik orvos szerb szokott lenni. A választáson a régi egyezséget megtörték a túlnyomó számban levő szerbek. Így történt azután, hogy a községben, ahol tizenhat hivatalnok működik, a magyarságot egyetlen írnok képviseli. A választás ellen különben főbbeszédet adtak be a község magyarjai, a kiknek a választásnál való részleges jogát a szerbek már nem egyszer elismerték. A szenttamási magyarság körében nagy az elkeseredés.

András napja. András napja lesz holnap, a népbabonák egyik gyűjtőnapja. András napihoz fűződik a leányiszív legbővösebb, legszebb álma, ezen az éjszakán szokás megálmodni, hogy si lesz a párjuk. Csakhogy ez a tudás némi penitenciával jár. Mind minden nagyobb ünnepnek, úgy ennek is az előtte való nap, azaz kedd lesz a bűjtje. Kevés kegyeren kívül nem szabad mást enni egész napon keresztül. Az este kenyér első falatját azonban csak letörök, azután a párna alá rejtjük. Utána megmossa a leány az arcát, de nem törli meg. Megfésülködik, majd a fésűt, a törülközőt, a tükört, egy férfi nadrágot, (ha lehet fiatal emberét, esetleg fivéréét) a párna alá rejt, majd lefekvés előtt imadkozik szent Andrásnak, hogy hozza alában elő azt a férfit, aki az életben párja lesz. Leányiszívek úgy tartják, hogy ezeket a feltételeket pontosan betartva, elmaradhatatlan a siker. A megjelent férfi esetleg nem közeledik egy év alatt, ez azonban nem tesz semmit, legföllebb újabb esztendei baladékat jelent. Így tartják ezt a bajos fiatal leányok.

Pályázók a Falcione-féle ösztöndíjra. A Falcione Gyula féle ösztöndíj elnyeréséért eddig a következők adták be kérvényeiket a városba: Vécsey Oszkár joghallgató, Mráz Aladár bölcész, Scheib Károly joghallgató, Jablonszky Zoltán és Kovalszky Ernő főgimnáziumi tanulók. A Gyalokay féle ösztöndíjért pedig Horváth István és Tóth Pál főgimnáziumi tanulók folyamodtak.

Derék polgárok. Győr város tanácsa bejelentette, hogy Balint Mihály az új színház céljaira felajánlott 240.000 korona adományát a város pénztárába értékpapírokban letette. A közgyűlés a nagylelkű adományozónak jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott, őt a város díszpolgárává megválasztotta, arcképét a tanácsterem számára megfesteti és nevét az építendő új színház emléktáblájára fogják bevétni. Győr díszes város házáat is nagyjából ily ajándékpénzből építették meg. Bisinger üveges mester volt az adományozó, kinek e célra tett adománya 600.000 koronára emelkedett, amikor hozzákezdtek a városház építéséhez. Sajnos, nálunk nem akadnak Bisingerek és Balintok.

Az állatorvosok bércocidija. A földművelésügyi miniszter a kir. állatorvosokhoz, a hivatalos kiállításnál való bércocsi használat ügyében rendeletet intézett. E szerint a tovább, vagy visszautazásnál a felszállási állomás községéből (városából) az állomásra külön bércocsidij felszámításának kivételesen csak akkor lehet helye, ha a m. kir. állatorvos a felszállási állomás községében egyébként hivatalosan elfoglalva, vagy pedig az ut folytatásban akadályozva volt.

Megtámadott kereskedő. Löwenthal Henrik bácskereszturi vegyeskereskedőt egy este több parasztlány azal a szándékkal leste meg, hogy megverik. Egyike a hősöknek mért is olyan csapást Löwenthalra, hogy az majd eszméletét veszítette. Ez egyetlen ütés, mely után a verekedők elszaladtak, majdnem egy végzetes katasztrófává vált, amennyiben az ejtett seb, amelyet egy furkós bottal tett a merénylő, csak 2-3 emrei esett lejjebb a halántékánál. Löwenthal azonnal jelentést tett a rendőrségnek, mely a tettest és cinkosait rögtön letartóztatta.

Öngyilkossági kísérlet akasztás előtt. Olvasóink élénken emlékeznek még arra az esküdtszéki tárgyalásra, melyben az okánizsa: kettős rablógyilkosság ügyében mondott ítéletet a bíróság. A bíróság tudvalevőleg a rémes tett két főbűnösét, Csesznek Mihályt és Kovacs Józsefet kötél általi halálra ítélte, Katona Károlyt pedig tizenöt évi fegyházra. A halálra ítélt gonosztevők közül Csesznek Mihály teljesen meg van törve. Órák hosszat sir, bánja szörnyű cselekedetét és egyre hajtogatja, hogy nem akar akasztófán meghalni. Elkecsereződésében kedden éjjel önként akart megválni az élettől és csak a fogházőr éberségén mult, hogy ki nem siklott a büntető igazságszolgáltatás kezéből. Éjjeltájban a halálraítelt a lepedőjét össze csavarva, burkot kötött rá és az ablakvasra felakasztotta magát. A börtönőr azonban mindjárt az öngyilkossági kísérlet elkövetése után kiszabadította a halálos helyzethől, mielőtt még az eszméletét elveszítette volna. Az ügyész kérdésére, hogy miért akart öngyilkos lenni, azt válaszolta, hogy nem akar az akasztófán meghalni.

Színházi rovatunk lapunk mai számából térszűke miatt kimaradt.

Ajánlkozás. Egy középkorban levő 4 gimnáziumi osztályt végzett s tanítói oklevéllel bíró egyén ajánlkozik bármiféle irodába irnoknak, dijnoknak vagy ügyvédi irodába kisegítőnek. Különórákat is elfogad mérsékelt díjért. Bármely községbe is elmegy. Estetleg helyettes vagy rendes tanítói állást is elfogad. Az összes irodai s községi munkákban jártassággal bír. Beszél magyarul, németül, szerbül s tótul. — Bővebbet a kiadóhivatal.

HIRDETÉSEK.

5450 szám.

kig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Liliomos községben lemondás folytán üresedésbe jött irnoki állásnak betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben évi 800 korona.

Az irnok a végrehajtói teendőket is köteles végezni. A szláv nyelv bírása igazolandó.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket **folyó évi december hó 10-éig** hozzám annyival is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelmen kívül hagyatnak.

A választási határnap utólag fog kifizetni.

Hódság, 1904. november hó 20-án.

Rumbach Lajos,
szolgabíró.

2-2

Egy sorsjegy többször is nyerhet.

Erzsébet-Szanatórium

sorsjegyek

már kaphatók

KUNETZ MÓR

banküzletében Szabadkán,

a napi árfolyamon vagy
részletfizetésre.

5 drb 18 havi 3 koronás részletben.

Nagyobb mennyiségnél megállapodás szerint.

* — 11

Osztály-sorsjegyek

az I. osztályhoz nagy számválasztékban kaphatók

1/1 1/2 1/4 1/8

K. 12.— 6.— 3.— 1.50

postadíj és költségmentesen.

Minden sorsjegy okvetlenül nyer.

Erdő-eladás.

Gróf Chotek Rezső ur Bács Bodrog megyei uradalmában, **Futakon folyó hó 30-án** 156. ^{83/1000} kat. hold tölgyes irtása fog zárt ajánlatok útján — melyek legkésőbb az nap reggeli óráiban az alulírt jószágigazgatóság irodájában benyujtandók — eladatni.

Az eladási feltételek és az illető erdőrészek tervrajzai a fent megnevezett irodában a hivatalos órákban betekintheők, a kiirtásra kerülő erdőrészek maguk, melyek az újfutaki „felső” és ófutaki „alsó” erdő pagonyban fekszenek, pedig az ottani erdészek vezetése mellett megismerelhetők.

Futak, 1904. november hó 24-én.

Gróf Chotek futaki uradalmi igazgatósága.

Zombor és környékének kizárólagos elárusítója.

Olajfestékek festőművészeknek tubusokban dr. Fr. Schoenfeld és társa düsseldorfi gyarából.

Legfinomabb olajfestékek tubusokban festő tanulóknak

Skizzek és tanulmányok elkészítésére.

Gyorsan és keményre száradó szobapadlófénymáz

Eorostyánkő olajfénymáz.

Linoleum és zománccfénymáz festékek.

Szobapadló kenőcsök

legjobb minőségű sárga, fehér és barna színekben.

Szobapadló

szeszfénymázak

Olajfestékek minden színben.

Valamint az összes anyagok és kellékek festők, mázolók és fnyázolók részére **gyári áron kaphatók.**

Üzletem továbbra is megmarad a belföldi kőszén, porosz diószén, faszén és légszeszgyári pír (coax) szén megrendelési helye és raktára.

Szenzáció!

Szenzáció!

Aki akarja, hogy a kályhája szobadisszé váljon, az vegyen füst és szagmentes (törvényesen védett)

Vénus kályhafényt,

annak 5 perc alatt **kefésés nélkül** bámulatos ragyogó kályhája lesz.

Kapható:

Gergurov Dániel

vas-, szén- és festékkereskedésében

Zomborban,

Kossuth Lajos- (fő-) utca.

12-8

Nagy alkalmi vétel Tuna Gusztávnál Zomborban.

Nagy alkalmi vétel.

Fél árban! Rövid ideig!

BUDAPESTEN

egy nagy csődtömeg vétele folytán

a legfinomabb
női ruhakelmék,
rumburgi vásznak,
flanelok, barchetok

stb.

6-3

a mai naptól potom áron adatnak el.

130 cm. széles tiszta gyapju női szövet 28 métere

Tuna Gusztávnál

Kossuth Lajos (fő) utca.

ÓRIÁSI VÁLASZTÉK!

Pályázati hirdetmény.

Zombor sz. kir. város róm. kath. iskolaszéke részéről a belvárosi fitanodában betöltendő két magyar tannyelvű tanítói állásra pályázat hirdettetik. Netáni előléptetés esetén az ekként megírtulendő magyar tannyelvű külvárosi, — vagy magyarbunyevác tannyelvű tanyai osztály tanítói állása szintén be fog tölteni. A belvárosi tanítói állások évi javadalmazása 1200 korona törzsfizetés és 200 kor. lakpénz; a külvárosie 1000 kor. törzsfizetés és 200 kor. lakpénz, — a tanyai állásé 800 kor. törzsfizetés, egy szoba és konyhából álló lakás és 500 öles konyhakert. Ezenfelül az 1893. évi XXVI. t. c. 2. § a értelmében minden tanító 100 kor. ötödéves korpótlékban részesül, mely korpótlék öt izben válik esedékessé és 500 koronáig emelkedhetik. Az ismétlő iskola köteles ellátásáért külön díj nem jár. Minden félreértés elkerülése céljából kijelentetik az is, hogy az iskolaszék mindenkorra fentartja magának azon jogát, mely szerint az egyes osztályok tanítóit a szükséghez képest és belátása szerint — illetményeik megcsökkentése nélkül — más osztályba is áthelyezhesse.

A bel- és külvárosi állásokra csak okleveles férfitanítók jelentkezhetnek; a tanyai állásra pályázhatnak okleveles tanítónők is, oly megjegyzéssel mégis, hogy a tanítónő férjhezmenetele esetén állásáról minden korpótlás vagy végkielégítés nélkül lemondani tartozik, illetve állása megüresedettnek tekintetik.

A kellően felszerelt kérvények a zombori róm. kath. iskolaszékre címezve alulírottához legkésőbb 1904. évi december 10-ig beterjesztendők.

Kelt Zomborban, 1904. évi november hó 23 án tartott iskolaszéki ülésből.

FEJÉR GYULA,
apát plébános, iskolaszéki elnök.

Házeladás.

Zomborban, Zöldfa-utca 340. sz. ház szabad kézből eladó. — Bővebbet Tarka-utca 211. sz. a. 3-2

932. szám

1904.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1904. évi Sp. IV. 300. számú végzése következtében dr. Gombos Ignác zombori ügyvéd által képviselt Goldstein Albert zombori lakos javára Perndl Dezső zombori lakos ellen 422 kor. 75 fil. és járulékaik erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 826 kor. 60 fillérre becsült különféle üzlet árúk és italokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró V. 1542. 1904. sz. végzése folytán 422 kor. 75 fil. tökélytelés, ennek 1904. évi augusztus hó 4. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 78 kor. 85 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós üzletében leendő eszközésére 1904. évi december hó 3-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők becsáron alul is el tognak adatni.

Zomborban, 1904. november hó 23 án.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.

Esinos báli meghívók.

Műsorok.

Táncrendek.

Talragaszok.

Megrendelhető:

Bittermann Nándor és Fia
kö- és könyvnyomdájában

Syors és pontos kiszolgálás.

Zomborban.

Méltányos árak.

AJÁNLKOZÁS.

BRKITS PÉRSZA...

*** ajánlja magát mint

OKLEVELES

FODRÁSZNÉ.

Tudakozódni lehet: ***

Plásvics Vászó üzletében,

plébánia-épület 2. szám alatt. 2-2

Házeladás.

Egy igen jó fekvésű ház **szabad kézből eladó**, mely áll: 3 utcai, 4 udvari szobából, zárt folyosóból, konyhából, pincéből, udvarból, diszkertből, valamint konyha- és gyümölcskertből stb. Bővebb felvilágosítással szolgál: **GRUITS TRIFON** kereskedő a „Fehér galambhoz”. 2-1

1671. szám. kig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Bács község jegyzői irodájában f. évi december hó 1 től hét hónapra, vagyis 1905. évi június hó végéig terjedő időre egy a jegyzői teendőiben teljes jártassággal bíró egyén alkalmazást nyer.

Fizetése előleges havi részletekben 66 kor. 66 fillér a község pénztárából.

Kérvények **f. évi december hó 8-ig** alulírott előjárásnál nyújtandók be.

Bács, 1904. november 26 án.

Elöljárók.

Olcsó árak, pontos kiszolgálás!!

A trieszti linoleum-gyár képviselőjét

megnyertük, módunkban van tehát a n. é. közönségnek a **valódi linoleumot hallatlan olcsón** ajánlani. A valódi linoleum (parafa-szönyeg) nem tévesztendő össze az eddig általánosan ismert viaszos vászon futóval; **nálunk** csak annyi, mint a viaszos **tartósabb, elegánsabb és szebb** a linoleum ára **vászoné**, de használatban **s ennek köszönheti nagy elterjedtségét: előkelő úrilakokban, pénzügyintézetek, színházak-, szállodák-, kórházak- és vasúti kocsikban.**

Izléses mintájú futók és szőnyegek nagy választékban.

Érdeklődőknek alaposan ismertető füzetek rendelkezésre állanak.

Ez alkalommal felhívjuk a n. é. közönség figyelmét óriási raktárunkra.

A férfi és női divatcikkék, berndorfi alpaca- és chinaezüst használati és dísz- tárgyak, karlsbadi porcellán szervizek, Ditmár-féle villanylámpák, bel- és külföldi gyermekjátékok, utazócikkék, esőernyők, kezttyűk stb. stb. a legkényesebb ízlést is kielégítik.

Az elegáns úri világnak b. figyelmébe ajánljuk **valódi angol** nyakkendőinket, valamint fehéreneműraktárunkat.

Mindennemű díszműtárgyak karácsonyi és alkalmi ajándéknak.

Grammophonok „Odeon” lemezekkel, egy lapon két felvétel.

Számos látogatást kér

mély tisztelettel

GOLDFÁHN SÁNDOR ÉS FIA
ZOMBOR, KOSSUTH LAJOS-UTCA.

20-11

Csipkék, szalagok, ruhadiszek.

Illatszerek, szappanok, puderek.

Sétapálcák, borostyánszipkák, tajtékpipák, gyermekkocsik.